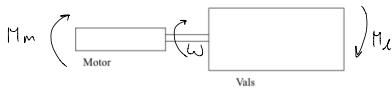

Övningstal 6.5 (ppi2)

I denna uppgift skall vi studera motordriften av en vals i ett valsverk (se figur).

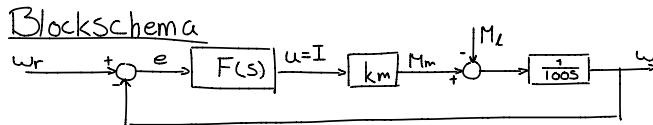
Systemet kan förenklat beskrivas av ekvationen

$$J \frac{d\omega}{dt} = M_m - M_L$$

där ω är vinkelhastigheten, J är summan av motorns och valsens tröghetsmoment, samt M_m och M_L är motorns drivande moment respektive lastmoment. Motorns drivande moment ges av $M_m = k_m \cdot I$, där k_m är en motorkonstant och I är motorströmmen. Följande parametervärden gäller: $k_m = 5 \text{ Nm/A}$, $J = 100 \text{ kg m}^2$. Man vill att valsens vinkelhastighetsreferens ω_r , och för att uppnå detta återkopplas vinkelhastigheten med en regulator, som styr motorströmmen.

a) Dimensionera en lämplig regulator, som uppfyller följande specifikationer:

- i) Vinkelhastighetsreferensen ska följas utan stationärt fel för konstant lastmoment.
- ii) Ett lastmoment, som växer linjärt med 10 Nm/s ska stationärt ge upphov till ett vinkelhastighetsfel på högst 0.5 rad/s .
- iii) Det slutna systemet ska ha en relativ dämpning $\zeta = 0.7$.

i) Vi vill inte ha något stationärt fel. Vi har visserligen integralverkan i $\frac{1}{100s}$ men Nina vill använda en PI-reg ändå.

$$\text{Test för } \frac{E(s)}{M_L(s)} = \frac{\frac{1}{100s}}{1 + K_p K_m \frac{1}{100s}} = \frac{1}{100s + K_p K_m}, \quad M_L = \frac{h}{s} \Rightarrow \lim_{s \rightarrow 0} s \left(\frac{1}{100s + K_p K_m} \right) \frac{h}{s} = \frac{h}{K_p K_m}$$

$$F(s) = \frac{K_i}{s} (1 + T_i s) \text{ är en PI. Nina säger att den funkar!} \quad K_p \left(1 + \frac{1}{T_i s} \right) = \frac{K_p}{T_i s} (T_i s + 1)$$

$$\text{ii) } M_L(t) = t \Rightarrow M_L(s) = \frac{10}{s^2}$$

$$\frac{E(s)}{M_L(s)} = \frac{\frac{1}{100s}}{1 + \frac{K_i}{s} (1 + T_i s) K_m \frac{1}{100s}} = \frac{1}{100s + \frac{K_i}{s} (1 + T_i s) 5} = \frac{s}{100s^2 + K_i (1 + T_i s) 5}$$

$$\lim_{t \rightarrow \infty} e(t) < 0.5 \Rightarrow \lim_{s \rightarrow 0} s E(s) = \lim_{s \rightarrow 0} s \frac{s}{100s^2 + K_i (1 + T_i s) 5} \cdot \frac{10}{s^2} = \frac{10}{5K_i} < 0.5 \Rightarrow K_i > \frac{10}{5 \cdot 0.5} = 4$$

$$\text{iii) } G_{W_r W} = \frac{L(s)}{1 + L(s)} = \frac{\frac{K_i}{s} (1 + T_i s) \frac{5}{100s}}{1 + \frac{K_i}{s} (1 + T_i s) \frac{5}{100s}} = \frac{5K_i (1 + T_i s)}{100s^2 + 5K_i (1 + T_i s)} = \frac{\frac{5}{100} K_i (1 + T_i s)}{s^2 + \frac{5}{100} K_i (1 + T_i s)} =$$

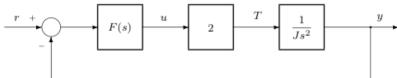
$$\frac{\frac{5}{100} K_i (1 + T_i s)}{s^2 + \frac{5K_i T_i}{100} s + \frac{5K_i}{100}}, \quad \left. \begin{aligned} \omega_n &= \sqrt{\frac{5K_i}{100}} \\ 2\zeta\omega_n &= \frac{5K_i T_i}{100} \end{aligned} \right\} T_i = \frac{2\zeta\omega_n}{0.05K_i} = \frac{2 \cdot 0.7 \cdot \sqrt{5K_i}}{0.05K_i} = \frac{2 \cdot 0.7}{0.05} = 28 \quad \text{tidigare fann vi } K_i > 4 \Rightarrow$$

$$T_i < \frac{2 \cdot 0.7}{100} \approx 313$$

$$F(s) = \frac{4}{s} (1 + 3.13s)$$

Övningstal 6.8 (ppi9)

När astronauterna Armstrong och Aldrin landsatte mänsklighetens första farkost på månen, hade de god hjälp av ett regleringsystem för reglering av attitydvinkeln, se figur. Här är r önskad attitydvinkel, y veriktig attitydvinkel, u styrsignal till jetstrålarna och T moment på farkosten. Tröghetsmomentet antas vara $J = 0.25$.

a) Vilken av följande regulatorer fungerar för denna typ av process: P- PI- eller PD-regulator? Motivering krävs.

b) Dimensionera en regulator, som ger en överkorsningsfrekvens $\omega_c = 5$ rad/s samt en fasmarginal $\varphi_m = 60^\circ$. Placera regulatornoms maximala faslyft vid önskad överkorsningsfrekvens.

a) Vi vill lyfta fasen ty systemet $\frac{2}{Js^2}$ ger en fas på $-180^\circ \Rightarrow \varphi_m = 0^\circ$. D-verkan fixar detta.

b) $\omega_c = 5 \frac{\text{rad}}{\text{s}}$, $\varphi_m = 60^\circ$, placera reg max faslyft vid ω_c .

$$\text{fö } K_p \Rightarrow K_p = \frac{1}{\sqrt{1+G(j\omega_c)^2}}$$

$$F(s) = K_p \left(\frac{1 + T_d s}{1 + T_d s \frac{2}{J s^2}} \right), b = \frac{1 + \sin(\varphi_{max})}{1 - \sin(\varphi_{max})}, T_d = \frac{\sqrt{b}}{\omega_c}, |L(j\omega_c)| = 1 = |F(j\omega_c)| |G(j\omega_c)|$$

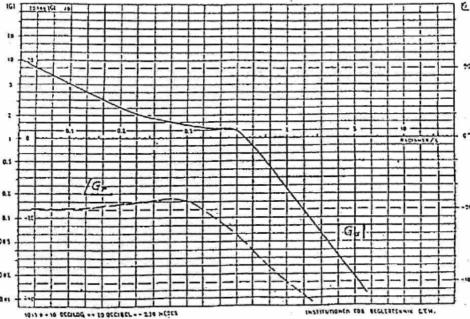
$$\begin{aligned} \varphi_{max} &= \text{fasen för } F \text{ vid } \omega_c. \quad \varphi_{max} = \angle F(j\omega_c) \quad \angle L(j\omega_c) = \varphi_m - 180^\circ = \angle F(j\omega_c) + \angle G(j\omega_c) \Rightarrow \\ \varphi_{max} &= \varphi_m - 180^\circ - \angle G(j\omega_c) = 60^\circ - 180^\circ - (-180^\circ) = 60^\circ \end{aligned}$$

$$b = \frac{1 + \sin(60^\circ)}{1 - \sin(60^\circ)} \approx 13.93 \Rightarrow T_d \approx \frac{\sqrt{13.93}}{5} \approx 0.75 \Rightarrow K_p \approx \frac{1}{\sqrt{13.93} \sqrt{\frac{2}{0.75(\omega_c)^2}}} \approx 0.84$$

$$F_{PD}(s) = 0.84 \frac{1 + 0.75s}{1 + 0.0054s}$$

Övningstal 6.23 (padf7)

Bodediagrammet för en viss process, $G_p(s)$, är givet nedan:

1) Sätt $T_i = \infty$, $T_d = 0$, kolla bara K_p

2) Höj K_p tills stabilitet nås.

3) Låt $K_0 = K_p$, notera självsvängningens periodtid T_0

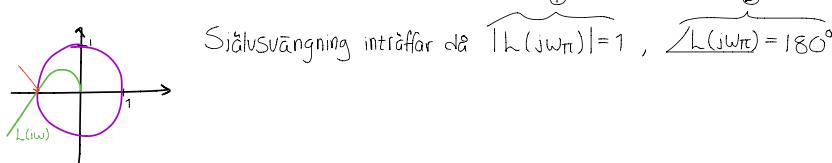
$$K_0 G(j\omega_{Nt}) = -1 \text{ där } T_0 = \frac{2\pi}{\omega_{Nt}}$$

4) Kolla tabell.

$$5) T_p = \frac{T_0}{10}$$

Processen skall PID-regleras. Bestäm, med användning av Ziegler/Nichols svängningsmetod, parametrarna K_r , T_i och T_d , hos regulatorn $G_r(s)$.

$$F_{PID}(s) = K_p \left(1 + \frac{1}{T_i s} + \frac{T_d}{1 + T_f s} \right)$$

Självsvängning inträffar då $\overbrace{|L(j\omega_N)|}^① = 1$, $\overbrace{\angle L(j\omega_N)}^② = 180^\circ$

$$|F(j\omega_N)| |G(j\omega_N)| = 1 \Leftrightarrow K_0 |G(j\omega_N)| = 1 \text{ (Använd nu Bode)}$$

$$\text{Kolla! Vad beloppskurvan är där fasen är } -180^\circ \Rightarrow K_0 |G(j2)| = 1 \Leftrightarrow K_0 = \frac{1}{\sqrt{2}} \approx 4.76$$

$$T_0 = \frac{2\pi}{\omega_{Nt}} = \frac{2\pi}{2} = \pi$$

$$K_p = \{ \text{tabell} \} = 0.6 \quad K_0 \approx 2.9$$

$$T_i = 0.5 T_0 = 1.6$$

$$T_d = 0.125 T_0 = 0.4$$

$$F_{PDI} = 2.9 \left(1 + \frac{1}{1.6s} + \frac{0.4}{1+0.004s} \right)$$